

Номер реєстрації	3120
Дата реєстрації	26.10.2020
Номер заявки	I201800001
Дата подання заявки	23.05.2018
Дата публікації відомостей про заявку та номер бюлетеня	№ 19/2019 10.10.2019
Географічне зазначення	КРОЛЕВЕЦЬКІ РУШНИКИ
Кваліфікація географічного зазначення	географічне зазначення
Назва товару	<p>Рушники, скатертини, серветки, фартухи, панно</p> <p>Самобутній по своїй суті, виконаний з великим смаком і знанням законів орнаментальної композиції, петриківський декоративний розпис має специфічні особливості, що чітко відрізняють його від інших розписів.</p> <p>Кролевецькі рушники тчуться у складній техніці ручного перебору, переважно одnobічного, у поєднанні з ремізно-човниковим ткацтвом, бавовняними нитками червоного та білого кольорів. До сімдесятих років ХІХ століття використовували також лляне прядиво, яке вибілювалось та фарбувалось в червоний колір натуральними барвниками.</p> <p>Технологія ручного переборного ткацтва передбачає використання спеціальних багаторемізних (не менше 4-х ремізок) верстатів.</p> <p>Кролевецькі рушники приваблюють урочистою святковістю, красою та монументальністю візерунків, що яскріють червоним кольором на білому тлі.</p> <p>Багатий геометризований орнамент Кролевецьких тканих рушників складається з мотивів і символів, цілком відповідних українському національному світосприйманню, за допомогою якого майстри відтворюють уявлення про навколишній світ. Стилiзовані візерунки, перемежовані горизонтальними смугами різної ширини, створюють неповторний композиційний ритм, притаманний тільки кролевецьким червоно-білим святковим рушникам.</p> <p>Основне композиційне навантаження в рушниках зосереджено на нижніх площинах, де ритм орнаментальних смуг більш насичений і напружений.</p> <p>Старовинні рушники суцільно заткані візерунками. Це було тло, а орнамент на ньому створювали незаткані білі прямокутники, ромби, розташовані ланцюжком, то врозсіп, то зірчасто, рівні і паралельні лінії. Ткачі передавали навколишній світ за допомогою умовних знаків: прямою горизонталлю – землю,</p>
Опис товару	

хвилястою – воду, хрестом – вогонь. Основний орнамент Кролевця – мотив дерева-квітки.

Класичними елементами сучасних тканих орнаментів кролевецького рушника залишаються ромби, трикутники, поєднані вершинами, «сухарики» (прямокутники), восьмикінцеві розетки та чотири- і восьмипелюсткові квіти, геометризоване символічне зображення птахів (качечок, голубів, півнів та павичів). Центральну частину рушника заповнює характерний антропоморфний символ, який нагадує постать жінки з піднятими руками або форму триріжкового свічника, який з часом замінений на «квітучий вазон».

Опис меж географічного місця

Місто Кролевець та Кролевецький район Сумської області

Кролевецький тканий рушник – це матеріальний предмет пов'язаний з елементом нематеріальної культурної спадщини «Кролевецьке переборне ткацтво», який взято на державний облік та включено до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України.

Кролевецьке переборне ткацтво представляє невід'ємну частину нематеріальної культурної спадщини сучасної Кролевеччини – прадавньої території Новгород-Сіверського Полісся. Будучи заснованим у 1601 році переселенцями з Правобережжя, місто Кролевець з кінця XVII століття стає центром поліського ткацького мистецтва (тодішня територія Чернігівщини, а з 1939 року – Сумщини). Основна історична зона побутування елемента нематеріальної культурної спадщини – місто Кролевець та села Кролевецького району Сумської області, а також міста Ніжин, Козелець, село Рихли Чернігівської області.

Опис взаємозв'язку товару з географічним середовищем чи географічним місцем походження:

За матеріалами досліджень ткацький цех виник в Кролевці не пізніше 1765 року. Перші записи прізвищ кролевецьких ткачів датуються 80-ми роками XVIII століття.

Рушники мають не тільки утилітарне і декоративне, а й обрядове значення. Це важливий атрибут обрядів вінчання та весілля. Носіями елемента «Кролевецьке переборне ткацтво» є 13 майстринь, 11 з них – члени Сумського обласного осередку Національної спілки майстрів народного мистецтва України, які живлять та підтримують багатовікову традицію ручного переборного ткацтва у місті Кролевець. Сьогодні передають свої знання та вміння молодшому поколінню майстрині, які працюють у Державному вищому професійному училищі міста Кролевець. Навчальний заклад готує фахівців за професією «Ткач ручного художнього ткацтва». Майстри та їх учні є активними учасниками обласних та всеукраїнських конкурсів, фестивалів, ярмарків.